

BEHEERPLAN 2020-2024

Algemene uitgangspunten

Op Natuurrijk worden geen chemische bestrijdingsmiddelen en meststoffen gebruikt. Er wordt niet gejaagd. Gedurende het broedseizoen (maart tot en met juni) worden bezoeken aan Natuurrijk zoveel mogelijk beperkt ten einde verstoring van broedende vogels te voorkomen. Bezoeken in deze periode dienen te worden afgestemd met de coördinator natuurverrijking en werkzaamheden.

Gekapt en gesnoeid hout blijft op Natuurrijk: takken en hout worden verwerkt in rillen of in verhogingen op het terrein. Niveauverschillen geven vele soorten extra leefmogelijkheden. Gemaaid materiaal wordt op broeihopen of rillen aangebracht. Nestbomen worden gespaard. De poelen mogen niet in verbinding staan met het oppervlaktewater waardoor de poelen aparte biotopen zijn.

Zware machines schaden het bodemleven en de structuur van de bodem en worden dus niet gebruikt. De enige uitzondering op deze regel sinds de aanleg in 1978/1979 betrof het gebruik van een kraan bij de eerste aanleg van enkele poelen.

Werkzaamheden gedurende het jaar

De jaarlijkse werkzaamheden op Natuurrijk kunnen worden onderverdeeld in vier à vijf perioden.

Periode december - februari

Bomen die dreigen om te vallen en daardoor schade kunnen opleveren worden gekapt. Elke winter kunnen gemarkeerde bomen worden gekapt, ter uitdunning of om te bevorderen dat de zon poelen en weiltes voldoende kan beschijnen. Bomen waarvan maar enkele exemplaren staan en bomen met nesten of spechtenholen worden gehandhaafd. Omgewaaide blijven liggen, uitgezonderd bomen die de doorgang op de paden belemmeren of op land van burens zijn beland. In januari en februari kunnen bij droog weer appel en peer gesnoeid worden; niet tijdens strenge vorst.

Onderhoud aan de nestkasten. Nieuwe nestkasten worden opgehangen. Gestreefd wordt naar een zo groot mogelijke variatie van (nest)kasten, zowel voor vogels als voor zoogdieren en insecten.

Waterhoudende poelen kunnen worden uitgebaggerd met behoud van de biodiversiteit. Tot begin maart kunnen gedeelten van het terrein worden afgeplagd en met geschikte soorten worden ingezaaid. Afgegraven grond wordt aangebracht achter en op de bestaande verhogingen.

Periode maart - juni

Dit is de voortplantingsperiode. Dan dient zo weinig mogelijk bezoek aan Natuurrijk te worden gebracht en dienen bij voorkeur geen werkzaamheden te worden uitgevoerd. Wel kunnen paden met de zeis worden gemaaid. Dit dient bij droog weer te worden gedaan, want als het gras nat is bevinden zich veel amfibieën tussen het gras.

Planten- en bloemensoorten als anemoon, sleutelbloem, lelietje van dalen, boshyacint, salomonszegel, aronskelk, winterakoniet, vogelmelk, kievitsbloem, bosgeelster, lievevrouwenbedstro, penningkruid, look zonder look en maagdenpalm dienen te worden vrijgehouden van omringende kruiden. Dit werk dient bij voorkeur 's ochtends te worden uitgevoerd, zodat de dieren de verdere dag rust hebben en hun nesten en slaapplaatsen kunnen opzoeken.

Periode juli - september

Paden worden gemaaid en vrijgemaakt. De groei van braamstruiken wordt beperkt gehouden tot daartoe bestemde gedeelten.

Rond drooggevallen poelen kan worden gemaaid, als voorbereiding op uitgraven. Drooggevallen poelen kunnen in deze periode met de schop worden uitgegraven. De uitgegraven grond wordt weer gebruikt voor ophogingen.

Gekapt hout kan onder de verhogingen worden verwerkt. Nieuwe verhogingen worden aan de bovenkant afgewerkt met zand.

Als de vruchten door de vogels zijn opgegeten, of zijn afgevallen, kunnen in augustus en september steenvruchtbomen, zoals pruim en kers, worden gesnoeid.

Tijdens droge zomers kunnen planten als sleutelbloem en dorstige planten die in het zand op verhogingen groeien water gegeven worden.

Evenals in het voorjaar moeten soorten zoals anemoon, sleutelbloem, lelietje van dalen, boshyacint, salomonszegel, aronskelk, winterakoniet, vogelmelk, kievitsbloem, bosgeelster, lievevrouwenbedstro, penningkruid, look zonder look en maagdenpalm worden vrijgehouden van omringende kruiden.

Periode oktober - november

Slootkanten kunnen worden gemaaid met een bosmaaier. Bij sterke plantengroei in de waterkant kunnen planten met een snij worden afgesneden en met een sloothoek op de kant worden getrokken. Dat kan vooral bij de gele lis wel eens nodig zijn.

Getracht moet worden planten als vingerhoedskruid, look zonder look, kale jonker, koekoeksbloem en judaspenning te ontzien. Maaisel kan op rillen en/of de ringslangen- broeihoop worden aangebracht.

Paden en gedeelten binnen de beplanting moeten worden gemaaid met de zeis. Maaisel kan worden aangebracht op de ringslangen-broeihopen. Ook hier worden de bijzondere planten ontzien, zoals vingerhoedskruid, grote en kleine kaardebol, aronskelk, salomonszegel, kale jonker, judaspenning, enz.

Bovendien wordt bij het maaien rekening gehouden met op het terrein aanwezige insecten en ander klein gedierte. Over paden hangende takken moeten worden gesnoeid.

Drooggevallen poelen kunnen in deze periode met de schop worden uitgegraven. Waterhoudende poelen kunnen met baggernet en gieremmer worden uitgediept.

Periode november - december

De werkzaamheden uit de periode oktober/november kunnen eventueel worden voortgezet en afgerond.

Bomen en struiken die te veel licht wegnemen voor poelen of weitjes kunnen worden gekapt. Daarbij zullen karakteristieke bomen, nestbomen en bomen met holtes zo veel mogelijk worden gehandhaafd.

De op Natuurrijk geplaatste nestkasten worden onderhouden.